

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра філософії та політології

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

з навчальної дисципліни «Історія та культура України»

спеціальність 081 «Право»
для здобувачів вищої освіти 1 курсу
факультету заочного навчання працівників поліції,
що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти 1 курсу факультету заочного навчання працівників поліції, спеціальності 081 «Право» / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 10 с.

РОЗРОБНИК:

Головіна О.В., старший викладач кафедри філософії та політології, кандидат історичних наук.

Розглянуто на засіданні кафедри філософії та політології
протокол від 04.08.2016, № 2

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
протокол від __.__.2016, №__

Завідувач кафедри філософії та політології

_____ В.В. Кузьменко

«_____» _____ 2016 року

1. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. Національна культура та історія як складові формування української державності

1. Дослідники української культури. Охарактеризуйте одного з них.
2. Назвіть 8 основних культурних регіонів сучасного світу, часткою якого регіону є українська культура. Опишіть слов'янський культурний регіон.*

*Використовуйте для виконання другого питання навчальний посібник «Історія світової культури. Культурні регіони» / Кер. авт. колективу Л.Левчук. – К., 2000.

Рекомендована література до Теми 1: [1.1; 1.2.1; 1.2.10; 2.4; 2.5; 3.3; 3.10; 3.11; 3.15; 3.18; 4.7; 4.35; 4.41; 4.49; 5.5; 5.17].

ТЕМА 2. Давні культури на теренах України. Етногенез українського народу

1. Скіфська духовна культура (міфологія, відображена у золоті скіфів).
2. Заповніть таблицю основних проукраїнських («язичеських») богів дохристиянської доби за наступною схемою:

№	Ім'я бога	Сфера його покровительства
1		
2		

Рекомендована література до Теми 3: [1.2.6; 1.2.7; 1.3.2; 2; 3.2; 3.11; 3.14-3.18; 4.4; 4.5; 4.13; 4.16; 4.20; 4.21; 4.27-4.29; 4.35-4.37; 4.49; 5.6; 5.13; 5.19; 5.20; 5.29].

ТЕМА 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинської держави (друга половина IX – перша половина XIV ст.)

1. Охарактеризуйте українських гуманістів пізнього Середньовіччя: Юрій Дрогобич, Павло Русин, С.Оріховський.
2. Назвіть визначні мистецькі пам'ятки західної України періоду Ренесансу, їх авторів – архітекторів, скульпторів, живописців.
3. Складіть таблицю з теми «Українські середньовічні замки та фортеці».

№	Назва замку або фортеці	Область чи район розташування	Коли і ким засновано або побудоване

Рекомендована література до Теми 4: [1.2.2; 2; 3.2-3.4; 3.10; 3.11; 3.18; 4.3; 4.14; 4.19; 4.29; 4.31-4.33; 4.36; 4.38; 4.43].

ТЕМА 4. Литовсько-польська доба в історії України. Визвольна боротьба українського народу. Українське козацтво

1. Українська барокова гравюра: брати Тарасевичи, І.Щирський.
2. Що ви знаєте про народну картину «Козак Мамай»?
3. Назвіть видатні пам'ятки західноукраїнського бароко в архітектурі та скульптурі (Львів, Бучач, Почаїв та ін.).

Рекомендована література до Теми 5: [1.2.5; 1.2.7; 2; 3.2; 3.4; 3.7; 3.10; 3.11; 3.18; 4.1; 4.14; 4.17; 4.26; 4.29; 4.30; 4.33; 4.38; 4.40; 4.43; 4.44; 4.47; 4.48; 4.51].

ТЕМА 5. Українські землі у складі двох імперій – Російської та Австро-Угорської (кінець 18 – початок 20 ст.). Національне відродження

1. Музична культура України, постать Миколи Лисенка.
2. Складіть два списки основних творів художника Т.Г.Шевченка: 1) живописні картини; 2) гравюри та рисунки.
3. Назвіть місце і дату заснування українського професійного театру та його основних представників. Поясніть, хто такі брати Тобілевичі.
4. Поясніть, хто такі Петро Гулак-Артемівський та Семен Гулак-Артемівський.

Рекомендована література до Теми 6: [2; 3.2-3.4; 3.10; 3.11; 3.13; 3.18; 4.1; 4.12; 4.14; 4.15; 4.18; 4.29; 4.33; 4.34; 4.38; 4.43; 4.48; 5.17; 5.21].

ТЕМА 6. Українська культура ХХ ст. – на шляху до суверенності

1. Шляхи розвитку української літератури у ХХ ст.
2. Музична культура України ХХ ст., основні імена
3. Літературне Придніпров'я: імена письменників, пов'язаних із містом на Дніпрі
4. Випишіть імена культурних діячі – членів «Гельсінської спілки» в Україні
5. Заповніть таблицю про діячів культури і мистецтва української діаспори за наступною схемою (4-5 імен):

№	Ім'я	Фах	Країна проживання	Досягнення
1	В.Винниченко	письменник	Франція	Твори: ...
2	...	...	...	...

Рекомендована література до Теми 7: [1.27; 2; 3.1-3.2; 3.4; 3.6-3.13; 3.15; 3.16; 3.18; 4.8; 4.22; 4.38; 4.43; 4.45; 5.1-5.3; 5.16; 5.17; 5.22].

ТЕМА 7. Сучасні тенденції розвитку культури в Україні

1. Видатні імена в культурі Незалежної України.
2. Боротьба за оновлення символіки в Незалежній Україні. Старі й нові монументи.
3. Наведіть приклади знищених та втрачених у ХХ ст. пам'яток української культури (споруди, храми, бібліотеки, архіви, музейні цінності тощо), назвіть причини цих втрат.
4. Літературне Придніпров'я: імена письменників, пов'язаних із містом на Дніпрі.
5. Назвіть театри та музеї сучасного Дніпропетровська.
6. Перелічіть головні скульптурні монументи Дніпропетровська, зазначте їх авторів.

Рекомендована література до Теми 8: [1.1-1.3; 2; 3.4; 3.6; 3.9-3.12; 3.15; 3.16; 3.18; 4.9; 4.45; 5.2; 5.3; 5.11; 5.14].

2. Рекомендована література

1. Основна:

- 1.1. Конституція України;
- 1.2. закони:
  - 1.2.1. Закон про мови в Україні (28.10.1989);
  - 1.2.2. Закон України «Про музеї та музейну справу» (29.06.95);
  - 1.2.3. Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» (07.10.1997, із змінами від 02.03.2000 та 21.06.2001);
  - 1.2.4. Закон України «Про кінематографію» (13.01.1998);
  - 1.2.5. Закон України «Про архітектурну діяльність» (20.05.1999);
  - 1.2.6. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» (21.09.1999);
  - 1.2.7. Закон України «Про охорону культурної спадщини» (08.06.2000);
  - 1.2.8. Закон України «Про авторське право та суміжні права» (23.12.1993 з новою редакцією 06.09.2001);
  - 1.2.9. Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини на 2004 - 2010 роки» (20.04.2004);
  - 1.2.10. Закон України «Про культуру» (14.12.2010);
  - 1.2.11. Закон України «Про народні художні промисли» (21.06.2001);
- 1.3. постанови, інші рішення:
  - 1.3.1. Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища / Збірник офіційних документів – Київ, 2002.
  - 1.3.2. Міжнародна охорона, захист і повернення культурних цінностей. Зб. документів. – К., 1993.

2. Підручники:

- 2.1. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. Освіти / В.А. Греченко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. — К.: Літера ЛТД, 2002.
- 2.2. Історія української та зарубіжної культури. Підруч. для вищ. навч. закл. / Л.Є. Дещинський, С.В. Терський, Р.Д. Зінкевич, Я.Я. Денісов. — Львів: Бескід Біт, 2008.
- 2.3. Історія української художньої культури: Підруч. для вищ. навч. закл. мистец. і культури / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська; Харк. держ. акад. культури. — Харків: Регіон-інформ, 2003.
- 2.4. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура. Підручник для вищ. навч. закл. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
- 2.5. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Підручник / Н. Горбач та ін. – Львів: Каменяр, 1992.

3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

- 3.1. Бокань В.А. Культурологія. Навч. посібник. – К.: МАУП, 2000.

- 3.2. Історія культури України. Навчальний посібник / В.А. Бокань, Л.Г. Польовий. – К.: МАУП, 1998.– 232 с.
- 3.3. Історія світової культури. Культурні регіони. Навч. посібник / Ред. Л. Левчук. – К.: Либідь, 2000.
- 3.4. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / Ред.: С.М. Клапчук. – 6-е вид., — К.: Знання-Прес, 2007.
- 3.5. Енциклопедія українознавства “Ми – українці”. – Дніпропетровськ, 1999.
- 3.6. Зарубіжні українці. Довідник. – К., 1991.
- 3.7. Історія світової та вітчизняної культури. Навч. посіб. / М.Ф. Юрій. — К.: Дакор, 2007. — 455 с.
- 3.8. Корінний М., Потапов Г., Шевченко В. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К., 2000.
- 3.9. Кормич Л., Багацький В. Культурологія (Історія і теорія світової культури ХХ століття). Навч. посібник. – Харків: Одісей, 2002.
- 3.10. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посібник /Ред. І.Тюрменка. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
- 3.11. Культурологія: українська та зарубіжна культура. Навч. посібник /Ред. М.Заковича. – К., 2010.
- 3.12. Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культура ХХ ст. Навч. посібник – К.: Знання, 2002.
- 3.13. Основи художньої культури. Ч. 1, 2. Навчальний посібник. – Харків, 1997, 1999.
- 3.14. Скрипникова Л., Ефремова Ж. Основы мировой и украинской культуры. Учебное пособие. – Дніпропетровськ: Арт-прес, 1997.
- 3.15. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій. Навч. посібник / А.Бичко та ін. – К: Либідь, 1993.
- 3.16. Українська культура. Історія і сучасність. Навч. посібник / Ред. С.О.Черепанової. – Львів: Світ, 1994.
- 3.17. Чмихов М. Давня культура. Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1994.
- 3.18. Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура. Навч. посібник – К.: Знання-Прес, 2007.

4. Монографії та інші наукові видання:

- 4.1. Асеева Н. Украинское искусство и европейские художественные центры. – К., 1989.
- 4.2. Богданова Л., Годенко-Наконечна О., Тверська Л. Художники Дніпропетровщини. – Дніпропетровськ, 2004.
- 4.3. Братства та їх роль в розвитку української культури ХVІ- ХVІІІ ст. / Я. Д. Ісаєвич. – К.: Либідь, 1996. – 456 с.
- 4.4. Бурдо Н., Відейко М. Трипільська культура. Спогади про золотий вік. – Харків, 2008.
- 4.5. Велесова книга /Упоряд. Б.Яценко. – К., 2001.
- 4.6. Войтович В. Українська міфологія. – К., 2002.
- 4.7. Гердер Й. Идеи к философии истории человечества. – М., 1977.

- 4.8. Годенко-Наконечна О. Охорона пам'яток історії і культури періоду посилення сталінського режиму // Науковий вісник ДЮІ МВС, №3, 2000.
- 4.9. Годенко-Наконечна О. Питання захисту інтелектуальної власності: історико-культурологічний аспект // Науковий вісник ДДУВС, 2007 р., №2, с.44-53.
- 4.10. Годенко-Наконечна О. Семіотичний аналіз мистецьких образів як метод дослідження української культури // Міжвузівський збірник наукових праць "Філософія. Культура. Життя". – Дніпропетровськ, 2001, с. 170.
- 4.11. Годенко-Наконечна О.П. Формування особистості майбутнього правоохоронця на заняттях з культурології // Науковий вісник ЮА МВС, 2002р., №2, с.271.
- 4.12. Голубенко П. Україна і Росія у світі культурних взаємин. – К., 1993.
- 4.13. Енциклопедія трипільської цивілізації. Тт. 1-2. – К., 2004.
- 4.14. Історія української культури / Ред.: І. Крип'якевич. — 2-е вид. — К.: Либідь, 1999. — 651 с.
- 4.15. Історія української культури: наук. вид.: у 5 т. Т. 4, кн. 1. Українська культура першої половини ХІХ століття / Л.Ф. Артюх, В.Г. Балушок, Г.Б. Бондаренко, В.К. Борисенко, Т.М. Виврот; НАН України. — К.: Наук. думка, 2008. — 1008 с.
- 4.16. Історія української культури: У 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України / Ю.С. Асєєв, В.Д. Баран, І.А. Баранов, В.П. Белозор, С.С. Бессонова, Я.Є. Боровський, О.А. Брайчевська, М.Ю. Брайчевський, С.Б. Буських; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. — К.: Наук. думка, 2001. — 1134 с.
- 4.17. Історія української культури: У 5 т. Т. 3. Українська культура другої половини ХVІІ - ХVІІІ століть / В.С. Александрович, В.Й. Борисенко, Т.М. Виврот, В.М. Горобець, В.С. Горський; НАН України. — К.: Наук. думка, 2003. — 1246 с.
- 4.18. Історія української культури: У 5 т. Т. 4, кн. 2. Українська культура другої половини ХІХ століття / М.П. Бондар, М.П. Загайкевич, Р.Я. Пилипчук, В.В. Рубан, М.Р. Селівачов; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. — К.: Наук. думка, 2005. — 1295 с.
- 4.19. Історія української культури: У 5-ти т. Т. 2. Українська культура ХІІІ - першої половини ХVІІ століть / В.С. Александрович, В.Г. Балушок, М.Б. Боянівська, Л.В. Войтович, Р.Й. Голик, Г.Й. Горинь, А.Д. Данилюк, Я.Д. Ісаєвич, Я.Б. Книш, Б.С. Крися; НАН України. — К.: "Наук. думка", 2001. — 847 с. — Бібліогр.: с. 821-827.
- 4.20. Кишишин А.Г. Древнее святилище Камення могила. Т. 1. – К.:Аратта, 2001.
- 4.21. Клочек Г. Світ Велесової книги. – Кіровоград, 2001.
- 4.22. Кривавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. ч. 3. – Львів, 2005.
- 4.23. Культура і побут населення України. – К., 1993.
- 4.24. Лозко Г. Етнологія України. – К., 2001.

- 4.25. Лозко Г. Українське народознавство. – К., 1995.
- 4.26. Макаров А. Світло українського бароко. – К., 1994.
- 4.27. Михайлов Б. Петроглифы Каменной Могилы. – Запорожье-Москва, 1999.
- 4.28. Наливайко С. Етнічна історія Давньої України. – К., 2007.
- 4.29. Нарис історії культури України / М.В. Попович. — 2-е вид., випр. — К.: АртЕк, 2001. — 728 с.
- 4.30. Нічик В. М.. Петро Могила в духовній історії України. – К.: Либідь, 1997. – 396 с.
- 4.31. Овсійчук В. Українське мистецтво ХІУ – 1 пол. ХУІІ ст. – К., 1985.
- 4.32. Огієнко І. Історія українського друкарства. – К.: Либідь, 1994.
- 4.33. Огієнко І. Українська культура / Коротка історія культурного життя українського народу. – К., 1992.
- 4.34. Попович М.В. Микола Гоголь. — К., 1985.
- 4.35. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. – К., 2002.
- 4.36. Рыбаков Б. Язычество древних славян. – М., 1982.
- 4.37. Рыбаков Б. Язычество древней Руси. – М., 1988.
- 4.38. Семчишин М. 1000 років української культури. – К. – Львів, 1993.
- 4.39. Степико М. Буття етносу. – К., 1998.
- 4.40. Степовик Д. Скарби України. – К., 1990.
- 4.41. Тойнбі А. Дослідження історії. у 2-х тт. – К., 1995.
- 4.42. Українська душа / Ред. В.Храмова. – К., 1992.
- 4.43. Українська культура / Ред. Д. Антоновича. – К., 1993.
- 4.44. Українське бароко та європейський контекст. – К., 1991.
- 4.45. Український авангард / Упорядник Д.Горбачов. – К., 1985.
- 4.46. Феномен нації / Ред. Б.Попова. – К., 1998.
- 4.47. Хижняк З.І., Маньківський В.К. Історія Києво-Могилянської академії. 2-ге вид. — К.: Києво-Могилян. акад., 2008. — 203 с.
- 4.48. Чижевський Д. Історія української літератури. – Тернопіль, 1994.
- 4.49. Шилов Ю. Истоки славянской цивилизации. – К., 2004.
- 4.50. Щербаківський В. Українське мистецтво. – К., 1995.
- 4.51. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків. У 3-х тт. – Львів, 1990-1992.

5. Інші джерела:

- 5.1 Абліцов В. Галактика «Україна». Українська діаспора: видатні постаті. – К., 2007.
- 5.2 Аксіоми для нащадків. Українські імена у світовій науці. – Львів, 1992.
- 5.3 Геврик Т. Втрачені архітектурні пам'ятники Києва. – Нью-Йорк, Київ, 1991.
- 5.4 Глухенька Н. Петриківський розпис. – К., 1964.
- 5.5 Гриценко В. Людина і культура. – К., 2000.
- 5.6 Гуменна Д. Благослови, мати! – Київ, 1995.
- 5.7 Данилюк А. Українська хата. – К., 1991.
- 5.8 Дмитренко М. та ін. Українські символи. – К. 1994.
- 5.9 Дніпропетровськ: виміри історичної долі / Хроніка-2000. – К., 2008.

- 5.10 Дніпропетровськ: віхи історії. – Дніпропетровськ, 2001.
- 5.11 Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. – К., 1993.
- 5.12 Килимник С. Український рік у народних звичаях. Кн. I., Кн. II., -К., 1994.
- 5.13 Космос древньої України. – К., 1992.
- 5.14 Краснодембський З. На постмодерністських роздоріжжях культури. – К., 2000.
- 5.15 Крисаченко В. Українознавство. Кн. 1. – К., 1996.
- 5.16 Курбас Лесь. Спогади сучасників. –К., 1969.
- 5.17 Маланюк Є. Книга спостережень. – К.: Атіка, 1995.
- 5.18 Марія Приймаченко / Альбом. – К., 1972.
- 5.19 Рассоха І. Язичництво народів Європи. – Харків, 2002.
- 5.20 Російщення України. – К., 1992.
- 5.21 Сверстюк Є. Блудні сини України. –К., 1993.
- 5.22 Скуратівський В. Місяцелік. Український народний календар. – К. 1993.
- 5.23 Сто найвідоміших образів української міфології / Ред. О.Таланчук. – К., 2002.
- 5.24 Українська минувшина. – К., 1993.
- 5.25 Українські традиції /Упор. О.Ковалевський. – Харків, 2004. (С. 5-86 – про «Велесову книгу»).
- 5.26 Художні промисли України. – К., 1978 .
- 5.27 Чернецький Ю.Щ. Україна: історія, природа, мистецтво. – Харків: КК «Клуб сімейного дозвілля», 2009.

3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1. [Електронна бібліотека "Культура України"](http://elib.nplu.org/) elib.nplu.org/
- 2. litopys.org.ua/cultur/cult.htm
- 3. uk.wikipedia.org/wiki/Українська_культура
- 4. blog.i.ua/community/712/95522/
- 5. www.nbu.gov.ua/books/2009/09vojiuk.pdf
- 6. www.ebk.net.ua/Book/synopsis/.../003.htm
- 7. pidruchniki.ws/.../ukrayinska_kultura_v_yevropeyskomu_konteksti_-_bogutskiy_yup
- 8. elib.nplu.org/object.html?id=323
- 9. pidruchniki.ws/.../istoriya_ukrayinskoyi_kulturi_-_pavlova_oyu
- 10. <http://izbornyk.org.ua/istkult/ikult.htm>
- 11. http://gmi.nau.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=154:kaf6navch2&catid=12:2011-10-08-10-14-51&Itemid=117
- 12. <http://www.studentbooks.com.ua/>
- 13. <http://www.info-library.com.ua/books-book-63.html>
- 14. <http://www.info-library.com.ua/books-book-95.html>
- 15. <http://www.info-library.com.ua/books-book-77.html>
- 16. <http://www.info-library.com.ua/books-book-99.html>
- 17. in.ndu.edu.ua/ua/biblr.php?id=21